

Aleg. LIII.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o budowie własnego domu dla krajowego zakładu położnic
we Lwowie.

Na posiedzeniu z dnia 15. stycznia 1874 Sejm powziął następującą uchwałę: „Sejm uznaje nagłą potrzebę zbudowania własnego domu na zakład dla położnic i wzywa Wydział krajowy, aby na przyszłej Sesi sejmowej odpowiedni przedłożył projekt.“ Ta uchwała była koniecznym wynikiem prawdziwie rozpaczliwego stanu, w jakim się znajdował zakład położnic, odmalowany najczarniejszemi barwami tak przez ówczesnego sprawozdawcę komisji budżetowej, jakoteż przez inspektora szpitali. Wilgoć i przeciągi, nieczystość i wyziewy zaraźliwe, przepełnienie i brak najpotrzebniejszych przyrządów sprzysięgły się, aby uczynić ten zakład leczniczy miejscem zagłady i w chwili gdy Sejm obradował, gorączka płożowa srożyła się najmocniej i codziennie porywała ofiary. Z powodu tej zarazy przeniesiono zakład położnic do głównego budynku szpitala, a gdy i tam epidemia wybuchła, do tak zwanej filii Hefmana, w której zakład dotąd się znajduje. Obecnie wprawdzie warunki zakładu położnic się nieco polepszyły i umieszczenie jako tako wystarcza, gdy frekwencya skutkiem przerażenia znacznie się zmniejszyła, lecz cały ustrój dzisiejszy zakładu jest prowizoryczny, na to chwilowe i nienaturalne zmniejszenie frekwencyi obliczony i nieodzownie wymaga wprowadzenie w życie uchwały Sejmowej z 15. stycznia 1874.

Wydział krajowy jak najspieszniej i jak najdokładniej polecenie Sejmu wykonał. Na mocy kontraktu z dnia 15. Czerwca 1874 nabył grunt p. Höflicha „Wulką szpitalną“ zwany, we wschodnio południowym kierunku z gruntami szpitala graniczący i o 30 sążni od prawego skrzydła szpitala oddalony, w płaszczyźnie około 1400° kwadratowych mierzący, za cenę 5250 złr.; z tego gruntu osobne ciało tabularne utworzył i zakład położnic jako właściciela intabulował.

Położenie tego gruntu na stoku południowym i otoczenie polami i ogrodami, które już dla znacznej pochyłości prawdopodobnie nigdy nie będą zabudowane, zapewniają zakładowi trzy ważne

warunki higieniczne: światło, świeże powietrze i spokój. Cenę kupną: 3 zlr. 70. cent. od sążnia kwadratowego gruntu w tak korzystnym położeniu, komisya uważa za bardzo mierną. Bliskość szpitala powszechnego dozwoli połączenie częściowe administracyi (pralni, wyrabiania gazu) zakładu z administracyą powszechną i umożliwi pewne oszczędności w wydatkach gospodarczych. Po uzyskaniu podstawy przez nabycie gruntu Wydział krajowy sporządził plany i kosztorysy budynku i urządzenia wewnętrznego i w ubiegłej Sesi przedłożył sprawozdanie Sejmowi, które jednak na posiedzeniu dnia 17go Października 1874. r. pod wrażeniem świeżo zakomunikowanej mu konieczności podwyższenia podatku do podatków i kierując się jedynie względami oszczędności powziął nad tem sprawozdaniem następującą uchwałę:

„Sejm odracza sprawę budowy domu dla krajowego zakładu położnic do następnej Sesi“.

Stosując się do téj uchwały Wydział krajowy ponowił zeszłoroczne sprawozdanie i przedłożył plany i kosztorysy przyszłego budynku, które komisya budżetowa należycie rozpatrzyła i o których następującą sprawę zdaje:

Przeznaczeniem zakładu jest nie tylko pielęgnowanie położnic i kobiet dotkniętych chorobami płciowemi, lecz także dostarczanie pewnych materyałów naukowych i potrzebnych lokalności dla szkoły akuszerok, tudzież tymczasowe utrzymywanie tych dzieci, których matki w zakładzie umarły lub do szpitala powszechnego przeniesione zostały, które to dzieci wskutek zwiniecia zakładu podrzutków na mocy uchwały sejmowej z roku 1872 kosztem kraju utrzymywane być muszą. Jako podstawę dziennego stanu chorych, przyjęto słusznie nie średni, lecz raczej maksymalny stan, aby z góry zaradzić potrzebie umieszczenia większej jak średniej ilości chorych, gdyż w miarę znacznego polepszenia warunków umieszczenia, pielęgnowania i leczenia frekwencya powiększyć się musi, aby zapobiedz możliwości przepełnienia i uchronić zakład od wybuchu chorób zaraźliwych. Daty statystyczne wykazały maksymalny dzienny stan chorych na oddziale położnic jako 40 do 45, na oddziale ginekologicznym jako 20 do 25 osób. Uwzględniając podobny stan, tudzież potrzebę umieszczenia dzieci z mamkami, sal wykładowych dla akuszerok, mieszkania służby i t. p. i odpowiadając wymogom higieny szpitalnej, plan przedstawia nam budynek jednopiętrowy z dwoma skrzydłami długości 25°; szerokości części środkowej 7° 2'—, szerokości skrzydeł 14° 1' wysokości 6° 5'— i powierzchni 262° kwadr., który to budynek obejmować będzie:

1. Pomieszczenie odpowiednie na 62 łóżek (które w razie potrzeby do 70 podnieść można) mianowicie
 - a. jedną specjalną salę na 7 łóżek dla matek z dziećmi (6520' kub. powietrza.)
 - b. cztery pokoje o jednym łóżku, tak zwane separatki dla oddzielnie płacących, z osobnym wychodem (9806' kub. powietrza).
 - c. pięć sal najmniej po 5, najwięcej po 9 łóżek zawierających, razem z 51 łózkami i 48.000' kubicznych powietrza obejmujących.
2. Salę porodową i zarazem operacyjną z 3 łózkami.
3. Salę wykładową dla akuszerok, mogącą pomieścić do 30 słuchaczek z przyległym pokojem na kancelaryę dla profesora a zarazem prymaryusza zakładu.
- 4—7. Mieszkanie dla 2 akuszerok, lekarza pomocniczego i odźwiernego.
8. Pokój dla przyjmowania chorych.
- 9—12. Łazienki, kuchenki, wáter — klozety i wychodki ogólne, magazyny, korytarze i schody.

Wewnętrzne urządzenie odpowiada następującym warunkom.

- a. Na każde łóżko przypada najmniej 900, najwięcej 1400 ' kub. powietrza.
- b. Okna są wysokie, szerokie i z górną częścią otwierane do góry i na dół dla wentylacji.
- c. Korytarze obszerne, opalane, z posadzką cementową.
- d. Ściany wewnętrzne do połowy wysokości olejną farbą malowane.
- e. Separatki stanowią odrębność w sobie zamkniętą.
- f. Sale dla położnic zdrowych i dla kobiet chorych są oddzielone w ten sposób, żeby na przypadek gorączki połogowej jedną część oddziału od drugiej zupełnie odosobnić można.
- g. Cały budynek opatrzone wodą zimną i gorącą.
- h. Oświetlenie 80 płomieniami gazu naftowego, tańszego i silniej oświetlającego od gazu z węgla kamiennego.
- i. Wentylacja wewnętrzna w salach.
- k. Ogrzanie piecami kaflowymi.
- l. Wychodki urządzone nowym systemem paryskim jak najdogodniejszym do czyszczenia.
- m. Część fundamentów jako sutereny urządzona.
- n. Korytarze parterowe sklepione.
- o. Posadzki w salach dębowe.
- p. Schody z kamienia ciosowego.
- q. Strych wyłożony warstwą cegły palonej i drzwiami żelaznymi zamknięty.

Zewnętrznie zaś cały budynek jest najprostszyc form architektonicznych i bez wszelkiej ornamentyki kosztownej.

Z przedstawienia tego Wys. Sejm powzięmie przekonanie, że pomimo uwzględnienia celów leczniczych i wymogów higieny, rozmiar i urządzenie budynku nie przekraczają granic rzeczywistej potrzeby i wykluczają wszelkie nakłady nieusprawiedliwione. C. k. Rada zdrowotna dnia 24go Września 1874 uznała program budowy jako zupełnie odpowiedni wymogom sanitarno-policyjnym i naukowym.

Na podstawie tego programu kosztorysy obliczają potrzebny nakład dla budowy i urządzenia zakładu następująco:

1. Koszta budowy.

a.	roboty ziemne	1.164	złr.	51	ct
b.	„ murarskie	48.798	„	6	„
c.	„ kamieniarskie	2.792	„	43	„
d.	„ ciesielskie	7.253	„	50	„
e.	„ blacharskie	5.380	„	62	„
f.	„ stolarskie	6.347	„	84	„
g.	„ szklarskie	1.055	„	96	„
h.	„ malarskie	3.037	„	—	„
i.	„ rzeźbiarskie	1.800	„	—	„
k.	„ kowalskie	507	„	88	„
l.	„ garncarskie	2.880	„	—	„
m.	„ rozprowadzenie wody	4.397	„	—	„
n.	„ Wychodki	1.672	„	50	„
o.	„ Kanał	2.636	„	50	„
p.	„ Oświetlenie gazem	2.480	„	—	„

Razem 94.733 złr. 80 ct.

2.	10% na nieprzewidziane koszty i roboty	9.473 złr. 38 ct.
3.	Koszta administracyjne i dozoru	7.500 „ — „
4.	Sprawienie inwentarza	7.530 „ — „

Razem 119.237 złr. 18 ct

Komisja budżetowa, nieznalazszy w sprawozdaniu Wydziału krajowego żadnej wskazówki jakim sposobem tenże budowę przeprowadzić zamysła, oświadczyła się jednogłośnie za budowę przez przedsiębiorcę, gdyż doświadczenie nauczyło (przy budowie domu obłąkanych w Kulparkowie) że budowa we własnym zarządzie nieodpowiadała najskromniejszym oczekiwaniom.

Co do kwoty potrzebnej dla budowy, komisja sądziła, że usunięciem ozdobnych gzymsów głównych zasada prostoty form architektonicznych, wypowiedziana w programie budowy Wydziału krajowego, będzie ściślej przeprowadzoną i tym sposobem da się osiągnąć bez najmniejszego uszczerbku dla celów naukowych i humanitarnych oszczędzenie kwoty przeszło 3000 złr. (w robotach murarskich, pozycya kosztorysu 50 i 54.) dalej z tych samych powodów, komisja oświadczyła się za opuszczeniem płaskorzeźby na frontonie (fryzie) z zachowaniem jednakże krzyża, przez co koszt roboty rzeźbiarskiej w kwocie 1.800 złr. odpada, nareszcie sądziła komisja, że ustawieniem cokolwiek mniej kosztownych pieców. (w rubryce robót garncarskich) dałaby się oszczędzić kwota 800 złr., przeto komisja poleca kwotę o 5.600 złr. niższą na koszt budowy to jest . 89,133 złr. 80 ct. również redukuje się 10% dodatek na nieprzewidziane koszty stosownie do zmniejszonej głównej sumy, to jest

8,913 „ 38 „

Gdy koszty dozoru przy budowie przez przedsiębiorcę niezaprzeczenie mniejsze będą, niżeli przy budowie w własnym zarządzie, przeto obliczają się takowe na

4,000 „

kwotę na sprawienie inwentarza przyjmuje komisja bez zmiany, gdyż rzeczywiście w dzisiejszym zakładzie, prócz niektórych niezbędnych sprzętów i zużytej bielizny inwentarza niema, więc

7,530 „

Razem 109,577 złr. 18 ct. czyli

w zaokrągleniu 110.000 złr.

Rozłożenie wykonania budowy na lat dwa, mianowicie wyprowadzenie budynku z fundamentów i pokrycie dachem w pierwszym roku, zaś otynkowanie i wewnętrzne urządzenie zakładu w drugim roku, uznaje komisja zgodnie z Wydziałem Krajowym za stosowne i poleca rozdzielić fundusze na ten cel na lat trzy, z powodu że należytość zupełna za budowę w dwóch latach dokonana dopiero po kołaudacyi, a więc w trzecim roku do uiszczenia przypada.

Komisja więc poleca przeznaczyć rocznie kwoty 37.000, 37.000, i 36.000 złr. stanowiących razem w trzech latach sumę 110.000 złr. projektem umotywowaną.

Ponieważ budowa jeszcze w tym roku rozpoczęta być może, poleca komisja przyzwolić na rok 1875 dodatkowy kredyt 37.000 złr, który według obliczeń p. referenta Wydziału krajowego z pozostałości kasowej r. 1874 niewątpliwie osiągnąć się da.

Komisya budżetowa tedy wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Upoważnia się Wydział krajowy do wykonania budowy i urządzenia własnego domu w drodze przedsiębiorstwa dla krajowego zakładu położnic we Lwowie z nakładem do kwoty 110.000 złr. z funduszków krajowych.
2. Udziela się Wydziałowi krajowemu w tym celu dodatkowego kredytu na rok 1875 w kwocie 37.000 złr. z oszczędności roku 1874.
3. Umieszcza się w budżecie na rok 1876 kwotę 37.000 złr.
4. Wydział Krajowy umieści na ten sam cel w preliminarzu do budżetu krajowego na rok 1877 kwotę 36.000 złr.

We Lwowie dnia 20. Kwietnia 1875.

Przewodniczący:

H. Wodzicki.

Sprawozdawca:

Ottton Hausner.

1. The first part of the document is a list of items...

2. The second part of the document is a list of items...

3. The third part of the document is a list of items...

4. The fourth part of the document is a list of items...

We have had to...

John Doe

John Doe

The following information is provided for your reference...

It is noted that the data is subject to change without notice...

For further information, please contact the relevant department...

The information is provided as is and is not to be used for any other purpose...